

กรณี ลูกจ้างถูกเครื่องตัดน้ำแข็งตัดขาขาด

๑. ข้อมูลสถานประกอบกิจการ/นายจ้าง

๑.๑ ชื่อสถานประกอบกิจการ : บริษัท A จำกัด
 ประกอบกิจการ : ผลิตและจำหน่ายน้ำแข็ง
 ที่ตั้ง : ตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

๑.๒ มีจำนวนลูกจ้างรวม ๓๙ คน ชาย ๒๗ คน หญิง ๑๒ คน
 แบ่งเป็นลูกจ้างรายเดือน จำนวน - คน ลูกจ้างรายวัน จำนวน ๓๙ คน
 ลูกจ้างต่างชาติ มี ไม่มี
 (กรณีมีลูกจ้างต่างชาติ)

สัญชาติ - - - - - จำนวนรวม - - - - - คน ชาย - - - - - คน หญิง - - - - - คน

๑.๓ กำหนดวันทำงานของลูกจ้าง - - - - - วันต่อสัปดาห์ คือ - - - - - จันทร์ - อาทิตย์
 มีวันหยุดประจำสัปดาห์ - - - - - ๑ - - - - - วัน คือ - - - - - วันหยุด - - - - - กำหนดเวลาทำงาน แบ่งเป็น ๓ กะ โดยกะที่ ๑
 เวลา ๐๔.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. กะที่ ๒ เวลา ๑๒.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. และกะที่ ๓ เวลา ๒๐.๐๐ - ๐๔.๐๐ น.
 เวลาพัก ๑ - - - - - ชั่วโมง คือ - - - - - มีการทำงานล่วงเวลา - - - - - วันต่อสัปดาห์ วันละ - - - - - ชั่วโมง

๑.๔ สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง (กรณีร้ายแรง) - - - - -

๒. ข้อมูลทั่วไป/รายละเอียดและลำดับเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน (เช่น สภาพอาคารหรือสิ่งแวดล้อม/
 เครื่องจักร/ระบบ/การจัดการ/กระบวนการผลิต/ชนิดวัสดุหรือวัตถุดิบ/หรืออื่น ๆ)

- สภาพอาคารหรือสิ่งแวดล้อม

ประกอบด้วย อาคารสำนักงานชั้นเดียว จำนวน ๑ หลัง
 อาคารผลิตชั้นเดียว จำนวน ๑ หลัง แบ่งเป็น แพนกน้ำแข็งซอง แพนกน้ำแข็งหลอด หน้าลาน

รูปภาพที่ ๑ ลักษณะบริเวณด้านหน้าโรงงานน้ำแข็ง

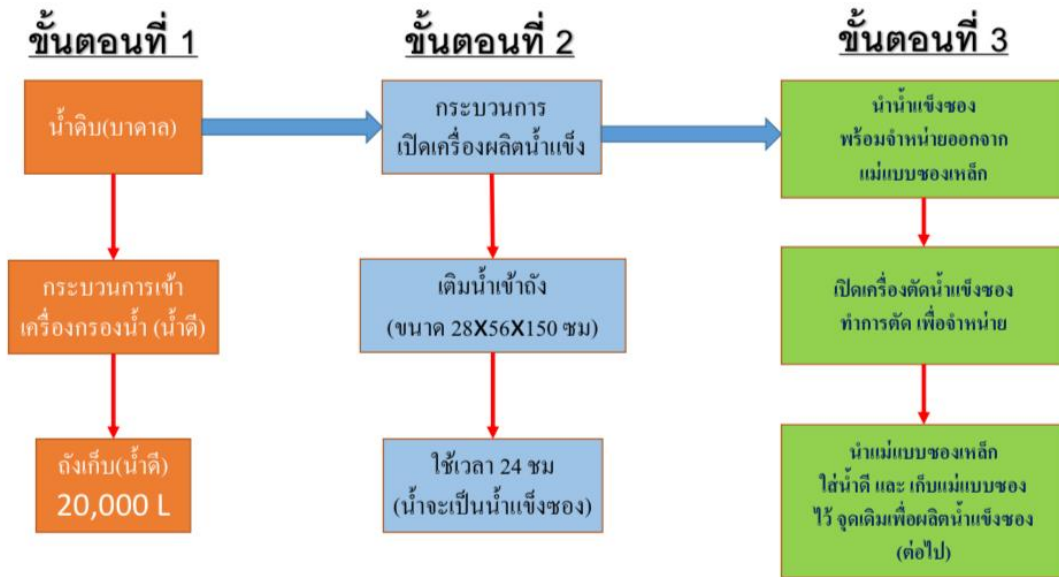
- สถานที่เกิดเหตุ
ด้านหน้าแผนกน้ำแข็งซอง บริเวณหน้าเครื่องตัดน้ำแข็งซอง

รูปภาพที่ ๒ บริเวณจุดที่เกิดอุบัติเหตุ

- เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ (จำนวน ชนิด ประเภท กลไกการทำงาน ขั้นตอนการทำงาน ข้อมูลการตรวจสอบ บำรุงรักษา ฯลฯ) :
 ๑. ปั๊มซัมเมอร์ส สูบน้ำบาดาล (ปั๊มน้ำ) จำนวน ๑ เครื่อง
 ๒. เครื่องทำน้ำแข็ง จำนวน ๓ เครื่อง
 ๓. เครื่องโม่น้ำแข็ง ขนาด ๓ แรงม้า จำนวน ๒ เครื่อง
 ๔. เครื่องยกน้ำแข็ง ขนาด ๒ ตัน จำนวน ๑ เครื่อง
 ๕. เครื่องตัดน้ำแข็ง จำนวน ๑ เครื่อง
- ระบบการจัดการ
การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย : บริษัทฯ มีการแจ้งซื้อชิ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหาร จำนวน ๑ คน
- ขั้นตอนการผลิตน้ำแข็งซอง (อธิบายพร้อมแผนภาพประกอบ)
 - ขั้นตอนที่ ๑ ดูดน้ำบาด โดยให้ผ่านเครื่องกรองน้ำและเก็บไว้ที่พักน้ำ
 - ขั้นตอนที่ ๒ เปิดเครื่องผลิตน้ำแข็ง เติมน้ำเข้าแบบซองเหล็ก และรอระยะเวลาให้น้ำเป็นน้ำแข็ง
 - ขั้นตอนที่ ๓ นำน้ำแข็งออกจากแม่แบบซองเหล็ก เข้าเครื่องตัดน้ำแข็งตามขนาดและจำหน่าย

กระบวนการผลิตน้ำแข็งซอง

รูปภาพที่ ๓ กระบวนการผลิตน้ำแข็งซอง

- ขั้นตอนการตัดน้ำแข็งซอง (อธิบายพร้อมแผนภาพประกอบ)
 - การตัดน้ำแข็งซองต้องมีผู้ปฏิบัติงาน ๒ คน ซึ่งแต่ละคนมีหน้าที่ ดังนี้
 - คนที่ ๑ ควบคุมสวิทช์ปิด - เปิดเครื่องตัดน้ำแข็ง และบังคับ (โยก) ไบมีดในการตัดน้ำแข็ง ซึ่งเมื่อเปิดสวิทช์ ไบมีดจะหมุนอยู่ตลอดเวลา
 - คนที่ ๒ ลากน้ำแข็งซองเข้า - ออกจากเครื่องตัดน้ำแข็ง ขณะที่มีการตัดน้ำแข็งให้คนลากอยู่บริเวณด้านข้างเครื่องตัดน้ำแข็งเท่านั้น

ขั้นตอนการใช้
(เครื่องตัดน้ำแข็งซอง)

- 1) (พนักงานคนที่1) เปิดสวิตช์ **SW** ตูควบคุมเครื่องตัด
- 2) (พนักงานคนที่2) เตรียมน้ำแข็งซอง ตรงจุดตัด และ ถอยห่างออกด้านข้าง
- 3) (พนักงานคนที่1) โยกใบมีดตัดไปด้านหน้า และ โยกใบมีดกลับจุดตำแหน่งเดิม
- 4) (พนักงานคนที่2) นำน้ำแข็งซอง และ ออกจากตรงจุดตัด
- 5) (พนักงานคนที่1) ปิดสวิตช์ **SW** ตูควบคุมเครื่องตัด

หมายเหตุ ห้ามพนักงานปฏิบัติงาน ถ้าฟังโดยคนเดียว เด็ดขาด
ปิดสวิตช์ **SW** ตูควบคุมเครื่องตัด ทุกครั้งหลังใช้งานเสร็จ

(เครื่องตัดน้ำแข็งซอง)

รูปภาพที่ ๔ ขั้นตอนการใช้เครื่องตัดน้ำแข็งซอง

๒.๒ รายละเอียด/ลำดับเหตุการณ์ (เรียงลำดับเหตุการณ์)

นาย ก อายุ ๔๑ ปี ตำแหน่ง พนักงานทั่วไป เป็นลูกจ้างรายวัน อายุการทำงานประมาณ ๒ ปี ลักษณะการทำงานนำน้ำแข็งขนาด ๑๕๐ ซม. X ๑๕๐ ซม. X ๒๕ ซม. เข้าเครื่องตัดน้ำแข็งซองให้เป็น ๓ ก้อน ขนาดก้อนละ ๕๐ ซม. x ๕๐ ซม. x ๒๕ ซม. นำน้ำแข็งที่ตัดขึ้นรถและนำส่งลูกค้า หรือขึ้นรถของลูกค้า กรณีลูกค้ามาซื้อและรับน้ำแข็งเอง

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๔.๐๐ น. นาย ก และนาย ข ได้รับมอบหมายให้ทำงานตัดน้ำแข็งซอง พร้อมทั้งส่งน้ำแข็งให้แก่ลูกค้า

เวลาประมาณ ๐๘.๑๐ น. นาย ข ได้ขับรถนำน้ำแข็งไปส่งให้ลูกค้าตามคำสั่งซื้อ โดยให้นาย ก รออยู่ที่หน้าลานซึ่งเป็นบริเวณที่มีการตัดน้ำแข็ง และจุกรับ-ส่งน้ำแข็งซอง

เวลาประมาณ ๐๘.๒๐ น. มีลูกค้ามาซื้อน้ำแข็ง และจอดรถรอบบริเวณจุกรับ - ส่งน้ำแข็งซอง ซึ่งขณะนั้นนาย ก ได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากนาย ข ว่าตนกำลังขับรถกลับใกล้ถึงบริษัทฯ แล้ว

เวลาประมาณ ๐๘.๒๓ น. นาย ก ถูกใบมีดเครื่องตัดน้ำแข็งตัดขาข้างซ้าย

นาย ค ตำแหน่งผู้จัดการ ให้ข้อเท็จจริงว่า ขณะเกิดเหตุ มีลูกค้ามาซื้อน้ำแข็งซอง ซึ่งขณะนั้นนาย ข ได้ออกไปส่งน้ำแข็งให้ลูกค้าและอยู่ระหว่างเดินทางกลับบริษัทฯ นาย ก จึงทำการตัดน้ำแข็งเพียงคนเดียว ซึ่งปกติบริษัทฯ กำหนดให้มีผู้ปฏิบัติงาน ๒ คน โดยนาย ก ได้ลากน้ำแข็งซองเข้าไปด้านหน้าเครื่องตัดน้ำแข็งพร้อมเปิดสวิทช์และโยกใบมีดให้ตัดน้ำแข็ง หลังจากตัดน้ำแข็งเสร็จแล้ว นาย ก ไม่ได้โยกใบมีดกลับเข้าไป แต่ได้ใช้ที่คีบน้ำแข็งนำน้ำแข็งออกจากจุดตัด ขณะที่กำลังคีบน้ำแข็งก้อนที่ ๒ ออกจากจุดตัดน้ำแข็ง นาย ก ได้ลื่นล้ม ทำให้ขาข้างซ้ายถูกใบมีดตัดบริเวณน่อง โดยนายข ซึ่งกลับจากการไปส่งน้ำแข็ง และลูกค้าที่อยู่ในที่เกิดเหตุได้ช่วยกันนำตัวนาย ก ส่งโรงพยาบาลลำพูน แพทย์ได้ทำการรักษาโดยการตัดขาข้างซ้ายเพื่อป้องกันการติดเชื้อ

นาย ค แจ้งว่าบริษัทฯ ได้จัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือ รองเท้านันยาง ให้ลูกจ้างทุกคนสวมใส่ขณะปฏิบัติงาน เนื่องจากรองเท้านันยางมีความยืดหยุ่นสูง เกาะพื้น มากกว่ารองเท้าบูท และได้จัดทำขั้นตอนการทำงานของเครื่องจักรทุกตัวและติดไว้ ณ จุดทำงาน

รูปภาพที่ ๕ ลูกจ้างถูกใบมีดเครื่องตัดน้ำแข็งตัดขาข้างซ้าย

จากข้อเท็จจริงของนาย ค ผู้จัดการ และตรวจสอบจากการลงพื้นที่เกิดอุบัติเหตุ พนักงานตรวจความปลอดภัย จึงสันนิษฐานได้ว่า สาเหตุที่ลูกจ้างถูกใบมีดของเครื่องตัดน้ำแข็งตัดขา อาจเกิดจาก

๑. ลูกจ้างฝ่าฝืนข้อกำหนดในการทำงานกับเครื่องตัดน้ำแข็งของ โดยลูกจ้างปฏิบัติงานตามลำพังเพียงคนเดียว ซึ่งตามข้อกำหนดต้องทำงาน ๒ คน แบ่งแยกหน้าที่กัน ประกอบกับในการบังคับใบมีด บริษัทฯ กำหนดให้ต้องปิดสวิทช์ทุกครั้งหลังตัดเสร็จในแต่ละครั้ง
๒. มีการปฏิบัติงานอย่างเร่งรีบเพื่อให้ลูกจ้างประทับใจในการให้บริการ โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัย หรืออันตรายที่อาจจะเกิดจากการทำงาน
๓. สภาพพื้นที่การทำงานมีลักษณะเปียกชื้นจากเศษน้ำแข็งที่ถูกตัด อาจทำให้เกิดการลื่นได้ง่าย

รูปภาพที่ ๖ รูปภาพขาซ้ายของลูกจ้างที่ถูกเครื่องตัดน้ำแข็งตัดขา

๓. รายละเอียดการประสบนันตรายหรือความสูญเสียหรือหยุดการผลิตจากอุบัติเหตุ

๓.๑ จำนวนผู้เสียชีวิต..... -.....คน

๓.๒ จำนวนผู้บาดเจ็บ..... -.....คน

๓.๓ จำนวนผู้ทุพพลภาพ.....๑.....คน

ค่ารักษาพยาบาล.....-.....บาท

๓.๔ การสูญเสียทรัพย์สินหรืออาคารสถานที่/เครื่องจักรอุปกรณ์ -

๓.๕ อื่น ๆ

นายจ้างจ่ายเงินช่วยเหลือให้ลูกจ้างขณะพักรักษาตัว เดือนละ ๑๑,๐๐๐ บาท จนกระทั่งหายกลับเข้าทำงานได้ตามปกติ

- ค่ารักษาพยาบาล ณ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ รวมเป็นเงิน ๑๒๕,๐๐๐ บาท

รูปภาพที่ ๗ ลูกจ้างเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลลำพูน

๔. การวิเคราะห์ปัจจัย/สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ (ที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น อธิบายลักษณะการกระทำที่ไม่ปลอดภัย สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย หรืออื่น ๆ)

จากการสอบสวนอุบัติเหตุได้ทำการวิเคราะห์ในเบื้องต้น พบว่า สาเหตุของเหตุการณ์ในครั้งนี้ เกิดจากปัจจัยดังนี้

๔.๑ ปัจจัยด้านคน/การกระทำที่ไม่ปลอดภัย

- (๑) ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานไม่ทราบขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัยของเครื่องจักร
- (๒) ลูกจ้างปฏิบัติงานตามลำพังโดยไม่มีเพื่อนร่วมงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานร่วมกัน
- (๓) ลูกจ้างเร่งรีบตัดน้ำแข็งของเพื่อส่งมอบให้แก่ลูกค้าที่มารอรับน้ำแข็ง จึงไม่โยกใบมีดกลับ และใช้ที่คีบน้ำแข็งออก เมื่อลูกจ้างลื่นทำให้ขาไปถูกใบมีดที่กำลังหมุน

๔.๒ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม/สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย

- (๑) พื้นที่ปฏิบัติงานของลูกจ้างมีลักษณะเปียกชื้นจากเศษน้ำแข็งที่ถูกตัด อาจทำให้เกิดการลื่นได้ง่าย
- (๒) ลักษณะการทำงานคือเมื่อเปิดเครื่องใบเลื่อยวงเดือนจะหมุนด้วยความเร็วคงที่ และเมื่อลูกจ้างผลักรันโยกไปด้านหน้า ใบเลื่อยจะขยับออกมาจากช่องจัดเก็บ ซึ่งพื้นที่หน้าเครื่องตัดน้ำแข็งเป็นพื้นที่โล่ง ไม่มีคอกหรือรั้วกั้นเพื่อไม่ให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงได้ขณะที่เครื่องจักรกำลังทำงาน

๔.๓ ปัจจัยอื่น ๆ (เช่น การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย)

- (๑) นายจ้างไม่จัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานกับเครื่องตัดน้ำแข็งแจกให้ลูกจ้างทุกคน ก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน
- (๒) เครื่องตัดน้ำแข็งเป็นเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งานได้โดยสภาพ แต่นายจ้างไม่จัดให้มีข้อความเกี่ยวกับวิธีการทำงานกับเครื่องจักรนั้นติดไว้บริเวณที่ลูกจ้างทำงาน
- (๓) นายจ้างไม่จัดให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์ที่มีพื้นที่กันลื่นที่ได้มาตรฐาน
- (๔) นายจ้างไม่จัดให้มีการประเมินอันตรายของเครื่องตัดน้ำแข็ง

๕. ข้อเสนอแนะหรือมาตรการสำหรับการแก้ไขป้องกัน

๕.๑ ข้อเสนอแนะหรือมาตรการแก้ไขป้องกันที่เหมาะสม (จากการเกิดอุบัติเหตุ ตามข้อ ๔)

(๑) ให้นายจ้างจัดทำขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัยและมีการติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสมกับลักษณะงาน

(๒) ให้นายจ้างแจ้งขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัยของเครื่องจักรให้ลูกจ้างทราบ และจัดให้มีข้อความเกี่ยวกับวิธีการทำงานกับเครื่องจักรนั้นติดไว้บริเวณที่ลูกจ้างทำงาน

(๓) กำชับให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อกำหนดในการทำงานกับเครื่องตัดน้ำแข็งของโดยเคร่งครัด

(๔) ให้นายจ้างจัดรองแท่นนิรภัยที่มีพื้นกันลื่นที่ได้มาตรฐานให้ลูกจ้างสวมใส่ขณะปฏิบัติงานตลอดเวลา

(๕) ให้นายจ้างจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานกับเครื่องตัดน้ำแข็งแจกให้ลูกจ้างทุกคน ก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน

(๖) ให้นายจ้างจัดให้มีการประเมินอันตรายของเครื่องตัดน้ำแข็ง และจัดทำมาตรการป้องกันอันตราย

๕.๒ ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงาน หรือมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ (ระบุ พ.ร.บ. พร้อมมาตราที่เกี่ยวข้อง/กฎกระทรวงพร้อมข้อที่เกี่ยวข้อง)

๖.๑ พ.ร.บ.ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๘ ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดมาตรฐานตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดทำเอกสารหรือรายงานใด โดยมีการตรวจสอบหรือรับรองโดยบุคคล หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน ตามมาตรฐานที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานและแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน

มาตรา ๒๒ ให้นายจ้างจัดและดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐานตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ฯลฯ

๖.๒ กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร บันจัน และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๑๑ ในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องปั๊มโลหะ เครื่องขัด เครื่องกัด เครื่องตัด เครื่องกลึง เครื่องไส เครื่องเจียร เครื่องเจาะ เครื่องพับ เครื่องม้วน หรือเครื่องจักรอื่นที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งานได้ โดยสภาพตามที่อธิบดีประกาศกำหนด นายจ้างต้องจัดให้มีข้อความเกี่ยวกับวิธีการทำงานกับเครื่องจักรนั้น ติดไว้บริเวณที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๑๒ นายจ้างต้องจัดให้มีการประเมินอันตรายของเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งาน ถึงขั้นสูญเสียชีวิต ได้แก่ เครื่องจักรประเภทเครื่องบด เครื่องโม่ เครื่องตัดน้ำแข็ง เครื่องเลื่อยสายพาน เครื่องเลื่อยวงเดือน เลื่อยยนต์ หรือเครื่องจักรอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การบ่งชี้อันตราย การประเมินความเสี่ยง และแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อ ๑๘ นายจ้างต้องจัดทำรั้ว คอกกั้น หรือเส้นแสดงเขตอันตราย ณ บริเวณที่ตั้งของเครื่องจักร ให้ลูกจ้างเห็นได้ชัดเจน และต้องดูแลไม่ให้ลูกจ้างซึ่งไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณดังกล่าว

๗. ผู้สอบสวนและวิเคราะห์อุบัติเหตุ

ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานเขต ๕

กองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน